

De agenda kan getrokken worden: programma Arcadia bekend

Vervolg van LF2018 levert komende zomer honderd dagen kunst en cultuur op

CULTUUR

Sippie Miedema

Leeuwarden | Fryslân staat een zomer vol cultuur te wachten. Arcadia presenteerde gisteren het 100-daagse programma met exposities, voorstellingen, muziek en gezelligheid.

Waar hij zich het meest op verheugt? Oei. Sjoerd Bootsma moet diep nadenken. Alsof gevraagd wordt om uit je kinderen één favoriet te kiezen. Paradys in Oranjewoud wordt bijzonder, en natuurlijk Bosk. Duizend bomen komen er in de binnenstad, die in honderd dagen een rondje van 3,5 kilometer tussen het Stationsplein en het Oldehoofsterkerkhof wandelen. „Die bomen nemen de publieke ruimte echt over. En dan ben ik vooral benieuwd naar hoe mensen de stad ervaren als de bomen weer weg zijn.”

Arcadia is de 'legacy' van Culturele Hoofdstad 2018. Toen al werd be-

Die bomen nemen de publieke ruimte echt over

Sjoerd Bootsma

dacht dat de creativiteit, schwing en sfeer van 2018 niet tot dat ene jaar beperkt moest blijven, maar een vervolg zou krijgen. Arcadia moet een blijvertje van eens in de drie jaar worden.

Directeur Immie Jonkman van Arcadia werd er zowaar wat emotioneel van om alle programmamakers live bij elkaar te zien. In de afgelopen twee jaar werd er vooral digitaal vergaderd, of in kleine setting. Maar het is gelukt. De programmamakers waren enthousiast om zich in die cultuurloze twee jaar op wat moois voor Arcadia te storten, maar hulp van buiten was lastiger te organiseren.

Vrijwilligers gevraagd

De organisatie heeft de hulp van zo'n 20.000 vrijwilligers nodig – „minder ast faker meidochst fansels”. Met name voor Bosk zijn 8500 shifts nodig. Elke dag worden honderd bomen van de ene naar de andere plaats verkast door vijf mensen. Zodat het bos in het week-

einde weer in z'n geheel op een nieuwe locatie is te bewonderen. Ook voor mienskipproject IIS zijn vrijwilligers nodig die met een professionele maker iets moois in hun dorp of stad willen neerzetten.

Afijn. De puntjes moeten nog op de i, maar daar hebben ze dan nog twee maanden voor. „Dat komt wol goed.”

Sponsors

Met tien miljoen euro (waarvan

acht miljoen euro voor het programma) is Arcadia een stuk kleiner van opzet dan LF2018 destijds was. Het meeste geld is binnen, al heeft Jonkman nog niet de krabbel van alle geldschietters binnen. „Mei dy koroana wie ek dat allegear wat yngewikkelder.”

Een groot reuzenrad in het centrum van Leeuwarden moet het publiek warm maken voor de grote cultuurmanifestatie in de provincie. Het rad, dat donderdag in gebruik werd genomen, blijft nog de hele maand staan.

Helpt werkgevers moet NOW-2 nog aanvragen

Leeuwarden | Nog 49 procent van de werkgevers in Fryslân moet de definitieve berekening voor de tweede periode aan NOW-steun aanvragen. Zij hebben nog tot en met het einde van de maand om hun omzetverlies door te geven of uitstel aan te vragen voor hun derden- of accountantsverklaring.

In de tweede periode NOW, die liep van juni tot en met september 2020, werd landelijk aan ruim 63.500 werkgevers een voorschot toegekend, voor in totaal een bedrag van 4,3 miljard euro. Deze werkgevers hadden samen 1,3 miljoen werknemers in dienst. Het aanvragen en ontvangen van het voorschot was de eerste stap van het proces. Bij de definitieve berekening wordt, aan de hand van de

loonsom in de tweede NOW-periode en het daadwerkelijke omzetverlies, bepaald op welke tegemoetkoming werkgevers daadwerkelijk recht hebben. Dat kan leiden tot een nabetaling of een terugvordering. Werkgevers moeten uiterlijk 31 maart zelf een aanvraag indienen voor die definitieve berekening en het feitelijke omzetverlies doorgeven.

Van de 1746 NOW-ontvangers in Fryslân hebben er inmiddels 890 (51 procent) hun aanvraag voor de definitieve berekening ingediend; 856 werkgevers (49 procent) moeten dat dus nog doen. Dat zijn er naar verhouding iets minder dan landelijk. Landelijk inmiddels bijna 49 procent de definitieve berekening aangevraagd, ruim 51 procent moet dat nog doen.

16 nieuwe huizen op Schier

De gemeente Schiermonnikoog, corporatie WoonFriesland en Bouwgroep Dijkstra Draisma hebben donderdag zestien duurzame sociale nieuwbouwwoningen opgeleverd aan de oostkant van Schiermonnikoog. Acht van de zestien nieuwe bewoners kregen ook meteen de sleutels van hun nieuwe huis. De andere acht bewoners volgen een week later. De

huizen, bedoeld voor starters en kleine gezinnen, zijn gasloos en dus volledig elektrisch. De woningen hebben zonnepanelen om het gebruik van de warmtepomp en het elektrisch koken betaalbarer te maken. Met deze woningen is al meer dan een kwart van de sociale huurhuizen van WoonFriesland op Schiermonnikoog van het gas af. Foto: Romy Dam

Op de eerste dag dat het reuzenrad draaide, donderdag, stonden er lange rijen van mensen die erin wilden. Foto's: Hoge Noorden / Jaap Schaaf

750.000 bezoeken

Bootsma hoopt op 750.000 bezoeken voor Arcadia. Of dat lukt, is nog spannend. „Mensen konden twee jaar lang niet naar het buitenland. Komen ze hier of gaan ze verder weg? De wereld is in twee jaar natuurlijk wel erg veranderd.”

Via Merk Fryslân wordt Arcadia ook gepromoot in Duitsland. De opening van Arcadia is op 6 mei. Op die dag is ook het wetenschapsfestival voor kinderen Next in Franeker, dat op voordracht van Arcadia naar Fryslân komt.

Programma Arcadia

Cultuurtriënale Arcadia duurt van 7 mei tot en met 7 augustus en heeft **zeventien 'hoofdprojecten'**, waaronder soms weer kleinere voorstellingen en exposities vallen.

Een kleine greep uit het aanbod:.

Bosk
Duizend bomen staan al klaar in Leeuwarden om 7 mei aan hun wandeling door de stad te beginnen. Aan het landschapsproject van Bruno Doedens zijn kunstvoorstellingen en exposities gekoppeld. Zo komt er een 'rechtszaak

over de rechten van de natuur' en zijn er in filmhuis Slikeer documentaires te zien rond bomen.

Paradys
In de bossen van Oranjewoud zijn nieuwe werken van vijftien internationale kunstenaars te zien. Zo maakt

Mercedes Azpilicueta een wandtapijt van acht bij drie meter waarop de geschiedenis van Oranjewoud en Fryslân is te zien.

Kunstenaar Charles Avery werkt al jaren aan zijn eigen utopische wereld. Diana Scherer maakt van

grastapijten drie jurken (voor elke 'stammoeder' van Oranjewoud).

Broei
Jongeren tussen de 12 en 22 jaar is gevraagd een bijdrage te leveren. Zij maken voorstellingen en exposities over een zelfgeko-

zen thema's. Het gendervraagstuk, het klimaat en identiteitsvraagstukken spelen een grote rol.

Het hele programma en alle voorstellingen zijn te vinden op de website van het evenement: www.arcadia.frl

Krapte op zuivelmarkt: nog hogere prijzen

Boer ontvangt meer, consument betaalt hoge prijs

Simon Talsma

Leeuwarden | De grote vraag naar zuivelproducten en een krappere aanbod leiden wereldwijd maand na maand tot hogere melkprijzen. Zuivelfabrieken betalen aan melkveehouders flink meer, en ook consumenten zullen rekening moeten houden met stijgingen.

Zuivelcoöperatie FrieslandCampina heeft de garantieprijzen voor deze maand verder verhoogd. Aangesloten melkveehouders die op een gangbare wijze boeren, ontvangen een garantieprijs van 46,5 cent per kilo. Dat is 1,5 cent meer dan in februari. Melkprijzen worden traditioneel in kilo's afgerekend, mede op basis van de gehalten aan vet en eiwit en bij

een standaardproductie van 850.000 kilo per bedrijf en jaar.

FrieslandCampina meldt dat er sprake is van een dalend wereldwijd aanbod waardoor de prijzen voorlopig hoog blijven. De vraag blijft ook goed.

Op de botermarkt is een gebrek aan voorraden

Vorig jaar was de garantieprijs in maart 35,25 cent per kilo en in de afgelopen vijf jaar lag die prijs rond de 36 cent per kilo in deze maand. Voor een gemiddeld bedrijf betekent dit met de huidige prijzen een fors

hogere opbrengst.

Ook biologische melk levert flink meer op. Boeren ontvangen deze maand een garantieprijs van 54,25 cent per kilo (plus 2,25 cent). „De verwachting is dat de prijzen verder stijgen”, meldt het concern.

Kosten ook hoger

Het leidt er echter niet altijd toe dat melkveehouders ook zoveel extra verdienen. De kosten voor onder andere krachtvoer zijn mede door de hogere energie- en transportkosten flink hoger. Dat is mede de reden dat er minder wordt geproduceerd. Aan koeien wordt door de hogere prijzen minder (duurder) krachtvoer gegeven, waardoor ook de productie wereldwijd lager is.

Foto: Shutterstock

Voor de consumenten zullen de prijzen voor zuivelproducten naar verwachting ook omhoog gaan. Brancheorganisatie ZuivelNL van de zuivelfabrieken laat in een prijzenoverzicht van boter en melkpoeder van deze week weten dat er voor eerst geen einde komt aan de prijsstijgingen. „Op de botermarkt is een gebrek aan voorraden, en kopers richten zich alleen op de korte termijn, al komt er wel iets meer weerstand tegen de hoge prijsnieuws.”

Deze week ligt de prijs van boter die door de zuivelfabrieken wordt verkocht op 603 euro per honderd kilo. Vorig jaar was dit gemiddeld 425 euro. De prijs van vol melkpoeder is dit jaar gemiddeld 450 euro, over heel 2021 was dat 329 euro.